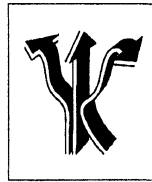


МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ



МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

дисципліни

«НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ З УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ»

(для магістрів)

Київ
ДП «Видавничий дім «Персонал»
2018

Підготовлено професором кафедри організації туристичної діяльності
В. В. Баєвим

Затверджено на засіданні кафедри бізнес-адміністрування, адміністративного та медичного менеджменту (протокол № 9 від 19.04.17)

Схвалено Вченою радою Навчально-наукового інституту менеджменту, економіки та фінансів (протокол № 1 від 24.04.17)

Баєв В. В. Навчальна програма дисципліни «Наукові дослідження з управління якістю» (для магістрів). – К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2018. – 25 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни «Наукові дослідження з управління якістю», теми рефератів, вказівки до виконання контрольної роботи, варіанти контрольних робіт, питання для самоконтролю, а також список літератури.

© Міжрегіональна Академія управління персоналом
(МАУП), 2018

© ДП «Видавничий дім «Персонал», 2018

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Розвиток дослідницьких навичок — одне із важливих завдань вищої освіти. Як у нашій повсякденній, так і професійній діяльності постійно відчувається потреба у вирішенні різноманітних науково-практичних проблем, які можуть розглядатися як дослідницькі завдання, що вимагають для їх вирішення певних навичок. Проте, як показує досвід, випускники вищих навчальних закладів, незважаючи на те, що саме вони є основною рушійною силою науково-технічного і соціального прогресу, нерідко неадекватно сприймають структуру наукового пошуку, його філософію та методологію. Як наслідок, студенти не одержують спеціальних знань, необхідних для проведення наукових досліджень, не набувають дослідницьких навичок і досвіду для практики. Виходячи з цього, студенти повинні вивчати методологію наукових досліджень. Знання теоретичних концепцій потребує наукової систематизації та взаємоузгодження на основі створення інтегруючих методологічних конструкцій, підходів; уміння адекватно вибирати та використовувати методи, технології, аналізувати та інтерпретувати нові експериментальні факти та емпіричні дані сприятиме краще зрозуміти складну психологічну реальність.

Навчальний курс «Наукові дослідження з управління якістю» розрахований на студентів, які здобувають освітньо-кваліфікаційний рівень “магістр”, і передбачає поглиблене вивчення основних організаційних та методологічних засад проведення наукових досліджень з управління якістю. У студентів, які приступають до виконання магістерської роботи, виникає чимало питань, пов’язаних з проблемами сучасного наукознавства, організацією науково-дослідної роботи, методикою і послідовністю її написання, правилами оформлення і процедурою захисту роботи.

Мета вивчення даного курсу – підготувати студентів до проведення самостійних наукових досліджень з управління якістю. Курс «Наукові дослідження з управління якістю» покликаний сприяти розвитку раціонального творчого мислення, розв’язанню наукових проблем, що постають у процесі наукових досліджень. Це є запорукою отримання об’єктивних, повних і науково обґрунтованих результатів. Навчальний курс передбачає вивчення методологічних техніки і технології оформлення наукових праць, що має на меті надання допомоги студентам в оформленні власних наукових досліджень відповідно до вимог.

Основними завданнями курсу є:

- ознайомити з основними поняттями і принципами наукового дослідження;

- навчити оцінювати науковий потенціал певного наукового дослідження та самостійно здійснювати його етапи на практиці;
- формування уявлення про особливості стилю наукового викладу та основні форми наукових праць;
- оволодіння навичками оформлення наукових досліджень у вигляді рефератів, анотацій, тез, наукових статей, наукових доповідей;
- ознайомлення з правилами цитування, бібліографічних посилань;
- оволодіння навичками відбору та аналізу наукових джерел;
- формулювання мети, завдань та актуальності наукового дослідження;
- правильний вибір і використання наукових методів дослідження;
- наукове обґрунтування результатів дослідження.

Вивчення дисципліни «Наукові дослідження з управління якістю» передбачає використання знань з філософії, політекономії, соціології, економіки, психології, управління якістю та ін.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
«НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ З УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ»

| № пор. | Назва змістового модуля і теми |
|---|---|
| Змістовий модуль I. Методологічні засади наукового дослідження | |
| 1 | Наука як специфічна сфера людської діяльності |
| 2 | Основні поняття і категорії наукової методології |
| 3 | Методологія наукових досліджень |
| 4 | Методика виконання наукових досліджень з управління якістю |
| 5 | Інформаційна база наукового дослідження |
| Змістовий модуль II. Організація наукових досліджень з управління якістю | |
| 6 | Наукова організація дослідного процесу |
| 7 | Основні етапи наукового дослідження |
| 8 | Організація викладу результатів наукового дослідження |
| 9 | Впровадження результатів наукових досліджень та їх ефективність |
| 10 | Організаційно-правові засади науково-дослідної роботи з управління якістю |
| Разом годин: 90 | |

ЗМІСТ
дисципліни
«НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ З УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ»

Змістовий модуль I. Методологічні засади наукового дослідження

Тема 1. Наука як специфічна сфера людської діяльності

Поняття «знання» та його функції. Наука як форма пізнання світу. Поняття і особливості наукового пізнання. Суб'єкт і об'єкт наукового пізнання. Сутність науки і наукової діяльності. Предмет, завдання і функції науки. Специфіка наукової діяльності. Наукознавство та його розвиток. Структура і класифікація наук.

Взаємозв'язок науки і практики. Співвідношення наукового та повсякденного пізнання. Наукове дослідження як форма розвитку науки. Загальна схема наукових досліджень. Категоріально-понятійний апарат наукового дослідження.

Основні ознаки менеджера дослідницького типу.

Література [15; 21; 39; 41; 56; 60; 68; 71; 74; 77; 78; 86; 88]

Тема 2. Основні поняття і категорії наукової методології

Наукова ідея як спроба нетрадиційного пояснення явищ.

Основні форми наукового пізнання (факт, гіпотеза, закон, концепція, теорія). Поняття про наукові факти та їх роль у науковому дослідженні. Формування та обґрунтування наукових гіпотез. Види гіпотез. Наукові закони. Концепція як спосіб розуміння, пояснення, тлумачення основної ідеї теорії. Поняття наукової теорії, її сутність та структура. Наукова теорія як найвищий рівень синтезу знання.

Структурні елементи науки: поняття, категорії, принципи, постулати, правила. Докази як процес встановлення істинності твердження. Спростування як засіб розвитку наукового пізнання. Структура наукового доказу та спростування: теза, аргумент, форма (демонстрація). Правила і умови доказів та спростувань.

Сутність та правила аргументації. Класифікаційна проблема у сучасній науці. Принципи класифікацій.

Література [15; 17; 21; 39; 80]

Тема 3. Методологія наукових досліджень

Загально філософські питання наукової методології та методів наукового пізнання. Функції методології. Взаємозв'язок предмета і методу наукового дослідження. Взаємодія наук як чинник їх розвитку. Методологічна єдність і багатоманітність сучасної науки. Міграція методів, засобів і концептуальних схем з однієї галузі знання в іншу.

Методологічне значення діалектики єдності та багатоманітності наук. Методологічні принципи історизму, всебічності та комплексності. Логічні прийоми.

Типологія методів наукового пізнання: спеціальні та загальнонаукові. Класифікація та характеристика загальнонаукових методів.

Основні групи загальних методів. Емпіричні методи: спостереження, порівняння, вимірювання, експеримент. Методи, які використовуються як на емпіричному рівні, так і на теоретичному: абстрагування, аналіз і синтез, індукція і дедукція, моделювання та ін. Методи теоретичного рівня наукового пізнання: аксіоматичний, гіпотетико-дедуктивний, від абстрактного до конкретного.

Системний підхід у дослідженні управління. Система управління як об'єкт дослідження; основні принципи системного підходу. Специфічні методи дослідження системи управління персоналом.

Синергетика як теорія самоорганізації і розвитку окремих цілісних систем. Основні поняття синергетики.

Зміст і застосування аксіоматичного методу у наукових дослідженнях.

Література [15; 17; 21; 31; 42; 56; 73; 74; 80; 83; 84]

Тема 4. Методика виконання наукових досліджень з управління якістю

Особливості конкретно-наукових (емпіричних) методичних прийомів та їх процедури у дослідженнях з управління якістю.

Актуальні проблеми управління якістю, що потребують наукового супроводу. Найпоширеніші методи наукових досліджень актуальних проблем управління якістю. Характеристика методів експертних оцінок і SWOT-аналізу в дослідженні систем управління.

Методика проведення науково-дослідної роботи за напрямками:

Системний аналіз діяльності організації, макро- і мікросередовища підприємства. Розробка стратегічних напрямів розвитку підприємства з метою забезпечення його конкурентоспроможності. Планування та прогнозування діяльності організації. Формування цінової політики організації. Аналіз фінансового планування діяльності організації з

урахуванням галузевих особливостей і макроекономічних прогнозів. Аналітико-методологічні засади планування потреби туристичної організації у матеріальних ресурсах. Аналітико-методологічні засади планування потреби організації у фінансових ресурсах. Аналітико-методологічні засади розробки та впровадження нововведень. Планування інноваційної діяльності організації. Вдосконалення моделей управління на основі аналізу ринкових тенденцій і змін макросередовища. Прогнозування динаміки попиту на послуги. Організація процесів управління в організації. Організація та раціоналізація робочих місць в організації. Аналітико-методологічні засади організації реалізації управлінських рішень. Організація антикризового управління організації на різних стадіях його життєвого циклу. Управління якістю та конкурентоспроможністю послуг. Формування організаційних та технологічних взаємозв'язків між підрозділами, службами організації та механізмами їх координації. Організація рекламної діяльності організації. Аналітико-методологічні засади управління персоналом організації. Формування та розвиток організаційної культури організації. Контролювання забезпеченості ресурсами в організації. Аналіз фінансового та матеріально-ресурсного забезпечення наукових досліджень на підприємствах. Аналіз кадрового та матеріально-ресурсного забезпечення наукових досліджень в організаціях. Організація наукових досліджень з управління якістю на підприємствах. Реалізація результатів наукових досліджень в організаціях. Науково-методичне забезпечення навчального процесу в закладах освіти. Впровадження системного підходу з управління якістю до вироблення та реалізації управлінського рішення в організаціях.

Література [15; 17; 21; 22; 26; 29; 33; 39; 51; 62; 63; 80]

Тема 5. Інформаційна база наукового дослідження

Роль інформації в наукових дослідженнях. Зв'язок дослідницької та інформаційної діяльності. Класифікація наукових досліджень. Літературні джерела, матеріали практики, результати наукових досліджень, нормативні документи.

Первинна і вторинна наукова інформація. Сигнальна, релевантна (виправдана), бібліографічна і нова (основна) інформація. Форми сигнальної інформації: реферат, анотація, тези, резюме.

Принципи збирання інформаційного матеріалу: цілеспрямованість, структурованість, вибірковість.

Призначення інформації в наукових дослідженнях з управління якістю. Користування законодавчою, нормативно-довідковою та фактографічною інформацією у процесі досліджень. Структура і зміст інформації для

наукових досліджень з управління якістю. Фактологія і наукове обґрунтування явищ. Принципи роботи дослідження з фактами.

Класифікація джерел фактичної інформації дослідника про об'єкти дослідження та їх характеристика. Критерії ефективності інформації.

Система джерел наукової інформації: державна служба науково-технічної інформації (НТІ) (республіканський інститут НТІ, інформаційні центри, відділи НТІ в науково-дослідних інститутах, конструкторські бюро), довідково-інформаційні фонди, бібліотечні фонди, архівні фонди. Організація роботи з науковими джерелами.

Відбір джерельної бази дослідження. Бібліографічний пошук у каталогах і картотеках: систематичний каталог, алфавітно-предметний покажчик, алфавітний каталог, предметний каталог. Автоматизовані інформаційно-пошукові системи, бази і банки даних. Робота з періодичними виданнями. Складання власної картотеки наукових джерел. Кодування інформації.

Робота з друкованими джерелами. Вивчення змісту і структури джерел, визначення і відбір інформації. Форми та види запису: конспект, тези, план, цитування, термінологічний словник. Основні правила посилання і цитування. Облік, оформлення, систематизація та класифікація відібраного матеріалу.

Етапи організації роботи з фактичною інформацією: встановлення потреби в інформації, отримання, нагромадження інформації, обробка інформації, подання інформації. Класифікація джерел фактичної інформації про об'єкти дослідження та їх характеристика: особиста (неформалізована інформація); інформація, що публікується самими фірмами; спеціалізована інформація про фірми у періодичній пресі; довідники по фірмах; інформація про фірми у спеціалізованих банках даних; інформація про фірми, що надається шляхом формування інформаційного забезпечення системи управління організації. Принципи відбору фактів.

Поняття статистичних даних. Тип даних (правильно і неправильно розподілені). Статистичні тести (параметричні та непараметричні). Значення даних у термінах гіпотези наукового дослідження. Первинна обробка даних. Складання таблиць. Перевірка даних. Математико-статистична обробка. Аналіз первинних даних статистики. Оцінка достовірності відмінностей. Нормування даних.

Поняття бібліографії. Принципи складання бібліографії. ГОСТ 7.1-84 «Библиографическое описание документа. Общие требования и правила составления»; ДСТУ 3582-97 «Інформація та документація. Скорочення слів в українській мові в бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила».

Комп'ютерні програми, призначені для складання бібліографії.
Програма EndNote.

Література [2; 11–14; 25; 45; 50; 51; 58; 73]

Змістовий модуль II. Організація наукових досліджень з управління якістю

Тема 6. Наукова організація дослідного процесу

Організація праці та її планування у наукових дослідженнях.

Роль наукової організації дослідного процесу у підвищенні ефективності наукових досліджень з управління якістю.

Психофізіологічні та соціально-психологічні особливості людини, що забезпечують успіх творчої праці у дослідницькій роботі. Забезпечення раціонального трудового режиму дослідника й організація робочого місця науковця.

Роль консультування як форми організації наукового дослідження. Організаційно-технологічні принципи ефективної побудови дослідницької діяльності.

Література [33; 37; 40; 48; 50; 54; 56; 61; 67; 71; 80; 88]

Тема 7. Основні етапи наукового дослідження

Організація і послідовність проведення наукових досліджень. Рівні наукового дослідження.

План дослідження як інструмент реалізації програми і розв'язання проблеми. Види планів дослідження: індивідуальний, робочий, план-проспект. Основні принципи планування дослідження.

Поняття “програма дослідження”. Основні складові програми дослідження: обґрунтування актуальності теми, розгорнута характеристика цілей і задач дослідження; викладення гіпотези, мотивування вибору методів та об'єктів дослідження, забезпечення дослідження ресурсами, передбачуваний результат і ефективність дослідження.

Технологічні схеми проведення дослідження: лінійна, циклічна, паралельна, технологія раціонального розгалуження дослідження, адаптивного типу, послідовних змін якості діяльності, випадкового пошуку, технологія критеріального коригування (алгоритм дослідження).

Постановка і формулювання наукової проблеми. Висунення і обґрунтування наукової гіпотези. Визначення об'єкта і предмета дослідження, актуальності дослідження, формулювання теми дослідження, мети і завдань дослідження. Визначення структури наукового дослідження.

Сутність наукової теорії. Особливості емпіричного та теоретичного рівнів наукового дослідження.

Організація роботи з емпіричними та науково-теоретичними даними. Пошук джерельної бази дослідження. Специфіка джерел досліджень у галузі туризму.

Аналіз стану наукового дослідження вибраної тематики та визначення ступеня наукової новизни запропонованого вирішення проблеми. Визначення наукової та практичної значущості отриманих результатів дослідження.

Порядок обробки накопиченого матеріалу: упорядкування, розчищення матеріалу, систематизація виписок, відсікання надмірної інформації, розробка таблиць; обдумування та розробка системи викладення дослідження, формування висновків, положень; перевірка висновків та узагальнень; виявлення невирішених питань.

Обґрунтування системи показників для дослідження управління персоналом.

Прийоми узагальнення матеріалу: групування даних, порівняння, аналогії, узагальнюючі економічні показники, середні величини, відносні величини. Таблиці: прості, групові, комбінаційні.

Комп'ютерна обробка даних. Комп'ютерні програми, призначені для статистичного аналізу даних наукового дослідження. Програма InStat.

Характеристика основних видів теоретичного узагальнення: висновки, формулювання понять, визначення наукових категорій, виявлення тенденцій, законів, створення теорії. Графічні прийоми представлення інформації: графічні схеми, гістограми, діаграми, номограми.

Поняття абстракту.

Література [15; 17; 21; 31; 35; 36; 39; 40; 43; 46; 49; 53; 65; 77]

Тема 8. Організація викладу результатів наукового дослідження

Виклад та обґрунтування наукових результатів. Форми наукових праць з управління якістю.

Види наукової продукції та їх зміст: огляд, реферат, науковий звіт, доповідь на наукову тему, тези доповіді, стаття, рецензія, монографія, брошура, навчальний посібник, підручник, дисертація, курсова робота, дипломна робота.

Звіт про науково-дослідну роботу, його зміст і методи складання.

Дисертація як форма атестації наукових і науково-педагогічних кадрів. Основні вимоги щодо структури, змісту та оформлення дисертацій. Послідовність підготовки, експертизи та захисту дисертацій. Автореферат дисертації. Спеціалізовані вчені ради по захисту дисертацій. Підготовка та

прилюдний захист дисертацій. Оформлення і подання дисертації та матеріалів захисту до ДАК України.

Види наукових досліджень у вищому навчальному закладі: реферат, курсова, дипломна роботи, дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії. Етапи виконання курсових і дипломних робіт. Визначення напрямку дослідження, вибір і затвердження теми та плану курсових і дипломних робіт, проведення дослідження й написання тексту роботи. Підготовка і порядок захисту курсових і дипломних робіт.

Види наукових видань (що рецензуються і що не рецензуються). Надсилання наукової статті до видання. Інформація для авторів. Структура рецензії (загальні зауваження, головні зауваження, другорядні зауваження).

Загальні вимоги, що висуваються до рукописів наукової праці. Державний стандарт України ДСТУ 3008-95 “Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення”.

Етапи підготовки наукової праці: визначення структури і складання плану, відбір джерельної бази, викладення змісту, редагування. Структура наукової праці: зміст, заголовок, анотація, передмова (вступ), основний текст, післямова (висновки), список використаних джерел, додатки та їх зміст. Композиційна структура і загальні правила оформлення наукової продукції. Особливості написання наукових статей та монографій.

Термінологія та фразеологія наукової прози. Особливості наукової мови, що впливають на мовностилістичне оформлення дослідження. Якості, що визначають культуру наукової мови: смислова точність, ясність, стислість. Визначення особливостей наукової мови. Критична оцінка різних точок зору, суперечливих поглядів, їх аргументації. Формування власної точки зору. Використання експертних оцінок спеціалізованих організацій. Правила етикету цитування та посилань на використаний матеріал. Правила подання формул та ілюстрацій: таблиць, графіків, схем.

Вимоги до оформлення наукової роботи.

Література [5; 7; 9–14; 18-20; 29; 30; 34; 52; 69; 70]

Тема 9. Впровадження результатів наукових досліджень та їх ефективність

Поняття «ефективність наукових досліджень». Види економічної ефективності наукових досліджень: попередня, очікувана, фактична. Основні методичні підходи до визначення ефекту від розробки і реалізації проектних рішень: системний, комплексний. Обґрунтування вибору методу оцінки та системи показників оцінки ефекту від проектних рішень. Методика

розрахунку економічної ефективності науково-дослідних робіт. Фактори, що впливають на ефективність дослідження. Можливості та проблеми кількісної оцінки ефективності дослідження систем управління людськими ресурсами. Критерії ефективності діяльності дослідника та групи дослідників. Критерії ефективності використання консультаційних послуг. Взаємозв'язок ефективності дослідження з дослідницьким потенціалом управління.

Впровадження результатів дослідження у практичну діяльність. Етапи та сучасні напрями впровадження результатів досліджень. Ролі працівників організації у процесі впровадження нових ідей.

Література [1; 3; 10; 20; 52; 65]

Тема 10. Організаційно-правові засади науково-дослідної роботи з управління якістю

Система державної організації наукових досліджень. Нормативно-правові акти з питань науково-дослідної діяльності. Організація наукових досліджень у наукових та навчальних установах. Соціально-правовий статус наукових працівників. Інтелектуальна власність та її гарантії. Міжнародне співробітництво у науково-дослідній сфері.

Академічні та прикладні наукові дослідження. Науковий колектив. Сучасні пріоритетні напрями наукових досліджень з управління якістю.

Джерела фінансування наукових досліджень (внутрішні, зовнішні). Принципи пошуку агенції, яка фінансує наукові дослідження. Поняття гранту.

Література [1–15; 26; 30; 33; 40; 56; 80]

ТЕМИ РЕФЕРАТИВ

1. Сутність та специфіка наукової діяльності.
2. Структура і класифікація наук.
3. Наукове дослідження як форма розвитку науки.
4. Нормативно-правові акти з питань наукової діяльності.
5. Системний підхід у дослідженні управління.
6. Організація наукових досліджень у наукових та навчальних установах.
7. Соціально-правовий статус наукових працівників.
8. Інтелектуальна власність та її гарантії.
9. Сучасні пріоритетні напрями наукових досліджень з управління якістю.
10. Організація і послідовність проведення наукових досліджень.
11. Структура наукового дослідження.
12. Емпірична база наукового дослідження.

13. Теоретична база наукового дослідження.
14. Організація роботи з науковими джерелами в бібліотеках та архівних фондах.
15. Поняття наукової методології та методів наукового пізнання.
16. Методологія економічної науки.
17. Форми наукових праць з управління якістю.
18. Структура та етапи підготовки наукового твору.
19. Особливості написання наукових статей.
20. Послідовність підготовки, оформлення і подання дисертації та матеріалів захисту до ДАК України.
21. Підготовка та прилюдний захист дисертацій.
22. Методологія наукових досліджень з управління якістю.
23. Сучасні напрями впровадження результатів досліджень у практичну діяльність.
24. Особливості емпіричного та теоретичного рівнів наукового дослідження.

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Виконання контрольної роботи є складовою навчального процесу та активною формою самостійної роботи студентів.

Мета контрольної роботи — закріпити й поглибити теоретичні знання, здобуті в процесі вивчення дисципліни «Наукові дослідження з управління якістю», сформувати вміння самостійно працювати з навчальною, спеціальною літературою, законодавчими актами та статистичними матеріалами, а також з матеріалами власних досліджень в організації.

Структура контрольної роботи така: титульний лист, вступ, питання, що висвітлює зміст проблеми, висновки, список використаної літератури.

Контрольна робота повинна мати обсяг не менше 30-ти сторінок тексту (комп'ютерний набір – 14-й кегль, 1 інтервал, шрифт Times New Roman). Усі сторінки, окрім титульної, мають бути пронумеровані. Обов'язковою умовою написання роботи є зміст, що містить питання завдання із зазначенням сторінок, вступ та висновки, які повинні відображати власне ставлення студента до матеріалу, який вивчається, безпосередньо

відповіді на питання без розриву сторінки та із зазначенням посилань на літературні джерела, а також список використаної літератури, який має містити не менше 50 джерел. За потребою оформляються додатки.

Номер варіанта контрольної роботи студент вибирає за першою літерою свого прізвища (див. таблицю)

| Перша літера прізвища студента | Номер варіанта контрольної роботи |
|---------------------------------------|--|
| А, Б, | 1 |
| В, Г, | 2 |
| Д, Е, Є, | 3 |
| Ж, З, І, Ї, Й, | 4 |
| К, Л, | 5 |
| М, Н, | 6 |
| О, П, | 7 |
| Р, С, | 8 |
| Ф, Х, Ц | 9 |
| Ч, Ш, Щ, Ю, Я | 10 |

ВАРІАНТИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Варіант 1

1. Розкрийте сутність науки та наукової діяльності. Визначте структуру і класифікацію наук.

2. Організація і послідовність проведення наукових досліджень.
3. Основні вимоги щодо оформлення дисертацій.

Варіант 2

1. Специфіка наукової діяльності.
2. Етапи підготовки наукового твору.
3. Форми наукових праць з управління якістю: тези доповідей, наукові статті, монографії, дисертації.

Варіант 3

1. Аналіз і синтез як логічні прийоми наукового дослідження.
2. Висунення наукової гіпотези та її обґрунтування як етап наукового дослідження.
3. Робота з друкованими джерелами при написанні наукового твору.

Варіант 4

1. Поняття наукової методології та методів наукового пізнання.
2. Актуальність дослідження, його мета і завдання.
3. Методологія наукових досліджень з управління якістю.

Варіант 5

1. Співвідношення методології та наукової теорії.
2. Особливості написання наукових статей.
3. Методологія наукових досліджень з управління якістю.

Варіант 6

1. Аналіз стану наукового дослідження вибраної тематики.
2. Послідовність підготовки дисертацій.
3. Методологія наукових досліджень ефективності використання персоналу в організації.

Варіант 7

1. Теоретична база наукового дослідження з управління якістю.
2. Автореферат дисертації: поняття, зміст і структура.
3. Науково-практичні аспекти дослідження з управління якістю.

Варіант 8

1. Індукція і дедукція як логічні прийоми наукового дослідження.
2. Оформлення і подання дисертації та матеріалів захисту до ДАК України.
3. Міжнародне співробітництво у науково-дослідній сфері.

Варіант 9

1. Поняття наукового твору.
2. Інтелектуальна власність та її гарантії. Правила посилань і цитувань.
3. Методологічні аспекти аналізу використання фонду робочого часу.

Варіант 10

1. Нормативно-правові акти з питань наукової діяльності.
2. Організація роботи з науковими джерелами у бібліотеках та архівних фондах.
3. Дослідження соціально-трудових відносин, процесу соціального захисту населення.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Поняття науки, її класифікація та значення на сучасному етапі розвитку людства.
2. Основні закономірності та проблеми у розвитку науки.
3. Структура і класифікація науки, роль економічної науки.
4. Наукознавство та еволюція його розвитку.
5. Поняття “дослідження”. Класифікація досліджень.
6. Сутність поняття “методологія дослідження”.
7. Комплекс основних характеристик дослідження (методологія дослідження; організація дослідження; ресурси дослідження; об’єкт і предмет дослідження; результат дослідження; ефективність дослідження).
8. Емпіричні методи дослідження.
9. Розумово-логічні методи дослідження: методи дедукції та індукції.
10. Основні закони формальної логіки: тотожності, суперечності, виключення третього і закон достатньої підстави.
11. Методи морфологічного аналізу як поєднання методів класифікації й узагальнення.
12. Сутність методів моделювання.
13. Гіпотези і докази у наукових дослідженнях.

14. Полеміка як метод дослідження.
15. Основні складові програми дослідження: обґрунтування актуальності теми, розгорнута характеристика цілей і задач дослідження; викладення гіпотези, мотивування вибору методів та об'єктів дослідження, забезпечення дослідження ресурсами, передбачуваний результат і ефективність дослідження.
16. План дослідження як інструмент реалізації програми і розв'язання проблеми. Основні принципи планування дослідження.
17. Сутність поняття “організація дослідження”. Технологічні схеми проведення дослідження.
18. Етапи підготовки наукового твору.
19. Види і форми науково-дослідної роботи студентів і аспірантів.
20. Процес наукового дослідження у сфері управління людськими ресурсами.
21. Дослідна і завершальна стадія науково-дослідного процесу.
22. Конкретно-наукові (емпіричні) методологічні прийоми та їх процедури у дослідженні людських ресурсів.
23. Основи наукової організації дослідного процесу.
24. Організація праці та її планування у наукових дослідженнях. Особливості творчої праці у дослідницькій роботі.
25. Раціональний трудовий режим дослідника й організація робочого місця науковця.
26. Консультування як форма організації дослідження систем управління.
27. Інтегральний дослідницький інтелект: типи творчих особистостей та принципи його формування.
28. Поняття “інформація” та її основні властивості.
29. Державна служба науково-технічної інформації, довідково-інформаційні фонди.
30. Порядок складання виписок, конспектів, анотацій, інформаційних карток.
31. Оцінка ступеня вивченості та наукової розробки досліджуваного питання. Визначення невирішених, дискусійних проблем.
32. Критична оцінка різних точок зору, суперечливих поглядів, їх аргументації. Формування власної точки зору.
33. Поняття “економічна інформація” та “дані”.
34. Співвідношення понять факту й інформації. Принципи відбору фактів.
35. Організація роботи з науковими джерелами у бібліотеках та архівних фондах. Складання картотеки наукових джерел.

36. Види проектних рішень (технічні, організаційні, структурні, інформаційні, методичні, науково-дослідницькі) та форми їх подання.
37. Основні методичні підходи до визначення ефекту від розробки і реалізації проектних рішень: системний, комплексний.
38. Види ефекту та оцінок проектних рекомендацій. Орієнтовний зв'язок видів проектних рішень з видами ефекту.
39. Обґрунтування вибору методу оцінювання та системи показників оцінювання ефекту від проектних рішень.
40. Види наукової продукції та їх зміст: огляд, реферат, науковий звіт, доповідь на наукову тему, тези доповіді, стаття, рецензія, монографія, брошура, навчальний посібник, підручник, дисертація, курсова робота, дипломна робота.
41. Звіт про науково-дослідну роботу, його зміст і методи складання.
42. Загальні вимоги, що висувуються до рукописів наукової праці.
43. Композиційна структура та загальні правила оформлення курсових і дипломних робіт. Вимоги щодо подання текстового матеріалу.
44. Правила оформлення бібліографічного списку використаної літератури, додатків.
45. Правила етики цитування і використання матеріалів.
46. Послідовність підготовки дисертацій.
47. Характеристика понять: “ефективність дослідження”, “дослідницький потенціал”, “ефективність мислення”.
48. Фактори дослідницького потенціалу управління: методологічної готовності, наявності та структури ресурсів, організаційних можливостей.
49. Основні принципи забезпечення ефективності досліджень.
50. Поняття показника і критерію ефективності.
51. Формування системи показників для дослідження управління людськими ресурсами.
52. Критерії ефективності фундаментальних та прикладних економічних досліджень з управління якістю.
53. Критерії ефективності діяльності дослідника та групи дослідників.
54. Критерії ефективності використання консультаційних послуг.
55. Види економічної ефективності наукових досліджень: попередня, очікувана, фактична.
56. Методика розрахунку економічної ефективності науково-дослідних робіт.
57. Етапи впровадження наукових досліджень у практику. Переваги крупних і малих фірм при впровадженні досліджень.

58. Ролі працівників організації у процесі впровадження нових ідей.
59. Нормативно-правові акти з питань наукової діяльності.
60. Міжнародне співробітництво у науково-дослідній сфері.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові акти

1. Закон України “Про наукову і науково-технічну діяльність” // ВВР України. — 1992. — № 12. — Ст. 165.
2. Закон України “Про науково-технічну інформацію” // ВВР України. — 1993. — № 33. — Ст. 345.
3. Закон України “Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки” // ВВР України. — 2001. — № 48. — Ст. 253.
4. Указ Президента України “Про Положення про порядок надання грантів Президента України для підтримки наукових досліджень молодих учених” від 24 груд. 2002 р. № 1210/2002.
5. Закон України «Про захист прав споживачів» від 15 груд. 1993 р. № 1023-ХП (із змін. та допов.).
6. Закон України «Про державний нагляд за додержанням стандартів, норм і правил та відповідальність за їх порушення» від 8 квіт. 1993 р. № 30-93.
7. Закон України «Про стандартизацію і сертифікацію» від 10 трав. 1993 р. № 46-93.
8. Закон України «Про стандартизацію» від 17 трав. 2001 р. № 2408-III.
9. Постанова Кабінету Міністрів України «Про заходи щодо поетапного впровадження в Україні вимог Директив Європейського Союзу, санітарних, екологічних, ветеринарних, фінансових норм та міжнародних і європейських стандартів» від 19 берез. 1997 р. № 244.
10. Декрет Кабінету Міністрів України «Про стандартизацію і сертифікацію» від 10 трав. 1993 р. № 46-93 .
11. ДСТУ ISO 9001:2015. Системи управління якістю. Вимоги.
12. ГОСТ 7.1-84 «Библиографическое описание документа. Общие требования и правила составления».
13. ДСТУ 3582-97 «Інформація та документація. Скорочення слів в українській мові в бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила».

14. ГОСТ 7.12-93 «Библиографическая запись. Сокращение слов на русском языке. Общие требования и правила».
15. ДСТУ 3008-95 «Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення».

Основна

16. Баскаков А. Я., Туленков Н. В. Методология научного исследования. — К.: МАУП, 2004. — 216 с.
17. Белый И. В., Власов К. П., Клепиков В. Б. Основы научных исследований и технического творчества. — Харьков: Вища шк., 1989. — 200 с.
18. Білуха М. Т. Методологія наукових досліджень: підручник. — К.: АБЦ, 2002.
19. Бурдина В. Стандартизация как средство управления качеством // Стандарты и качество. — 2007. — № 1. — С. 20–22.
20. Величко О. Гармонізація національних стандартів: основні завдання та проблеми діяльності ТК // Стандартизація, сертифікація, якість. — 2006. — № 6. — С. 17–20.
21. Вахрин П. И. Методика подготовки и процедура защиты дипломных работ по финансовым и экономическим специальностям: учеб. пособие. — М.: Информ.-внедренческий центр «Маркетинг», 2000. — 135 с.
22. Волков Ю. Г. Диссертация: Подготовка, защита, оформление: практ. пособие / под ред. Н. И. Загрузова. — М.: Гардарики, 2001. — 160 с.
23. Державний стандарт України ДСТУ 3008-95 «Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення».
24. Єріна А. М., Закотай В. Б., Єрін Д. Л. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. — К.: Центр навч. л-ри, 2004. — 212 с.
25. Жеребкін В. Є. Логіка: підручник. — 4-те вид., випр. — К.: Т-во «Знання», КОО, 2001. — 255 с.
26. Закин Я. Х., Рашидов Н. Р. Основы научного исследования. — Ташкент: Укитувчи, 1979. — 182с.
27. Ковальчук В. В., Моїсеев Л. М. Основы научных исследований: навч. посіб. — 2-ге вид. — К.: ВД «Професіонал», 2004. — 208 с.
28. Кони́на Н. Ю. Источники информации о фирмах: учеб. пособие. — М.: Изд-во МГИМО, 1995. — 60 с.
29. Коротков Э. М. Исследование систем управления — М.: ООО Издат.-консалт. компания «ДеКА», 2000. — С.288.

30. Кринецкий И. И. Основы научных исследований. – К.: Вища шк., Головное изд-во, 1981. – 207 с.
31. Лудченко А. А., Лудченко Я. А., Примак Т. А. Основы научных исследований: учеб. пособие / под ред. А. А. Лудченко. – 2-е изд., стер. – К.: О-во “Знання”, КОО, 2001. – 113 с.
32. Мережко Н. В. Управління якістю / Н. В. Мережко, В. В. Осієвська, Н. С. Ясинська. – К.: КНТЕУ, 2010. – 216 с.
33. Салухіна Н. Г., Язвінська О. М. Стандартизація та сертифікація товарів і послуг: підручник. — К.: Центр учб. л-ри, 2010. — 336 с.
34. Петрович Й. М., Дубодєлова А. В., Устінова І. Г., Новаківський І. І. Менеджмент організацій: методи виконання випускних робіт: навч. посіб. / за ред. Й. М. Петровича. – Львів: Вид-во Нац. ун-ту “Львівська політехніка”, 2000. – 160 с.
35. Прадід Ю. Ф. Кандидатська дисертація: 150 запитань і відповідей. – Сімферополь: Таврія-Плюс, 2000. – 80 с.
36. Стеченко Д. М., Чмир О. С. Методологія наукових досліджень: підручник. — К.: Знання, 2005. – 310 с.
37. Шейко В. М., Кушнарєнко Н. М. Організація та методика науко-дослідної діяльності: підручник. – 3-тє вид. – К.: «Знання-Прес», 2003. – 295 с.
38. Як підготувати і захистити дисертацію на здобуття наукового ступеня. Методичні поради / автор-упоряд. Л. А. Пономаренко. – К.: Ред. “Бюлетеня Вищої атестаційної комісії України”, Вид-во “Толока”, 2001. – Бібліогр. – 80 с.

Додаткова

39. Аканов Б. А., Кармазин Н. А. Основы научных исследований. – Алма-Ата, 2009.
40. Алексеев С. С. Право. Опыт комплексного исследования. — М., 2009.
41. Алешникова В. И. Использование услуг профессиональных консультантов: 17-модульная программа для менеджеров “Управление развитием организации”. Модуль 12. – М.: “ИНФРА-М”, 2000. – 208 с.
42. Альтшулер Г. С. Творчество как точная наука. – М.: Сов. Радио, 2009. – 175 с.
43. Андреев В. Д. Основы научных исследований. — М., 2000.
44. Артемчик Г. І., Курило В. М., Кочерган М. П. Методика організації науково-дослідної роботи. — К., 2000.
45. Бажинов В. А. Наука как самопознающая система. — К., 2001.

46. Барсков А. Г. Научный метод познания: возможности и иллюзии. — М., 2004.
47. Берков В. Ф. Научная проблема (логико-методологический аспект). — Минск: Изд-во БГУ, 2009. — 128 с.
48. Берков В. Ф., Джиджян Р. З. Логика научно-технического творчества. — Минск: Изд-во “Университетское”, 2006. — 49 с.
49. Бритков В. Б., Дубовский С. В. Информационные технологии в национальном и мировом развитии // *Общественные науки и современность*. — 2000. — № 1. — С. 146–150.
50. Бургин М. С., Кузнецов В. И. Введение в современную точную методологию науки. Структуры систем знания. — М., 1994.
51. Вернадский В. И. Научная мысль как планетное явление // В. И. Вернадский. Размышления натуралиста: в 2 кн. — М., 2007. — Кн. 2.
52. Воблий К. Г. Організація роботи наукового працівника. — К., 2009.
53. Герасимов И. Г. Структура научного исследования. — М., 2002.
54. Гецов Г. Г. Рациональные приемы работы над книгой. — М., 1955.
55. Годин В. В., Корнеев И. К. Управление информационными ресурсами: 17-модульная программа для менеджеров “Управление развитием организации”. Модуль 17. — М.: “ИНФРА-М”, 2000. — 352 с.
56. Де і як опублікувати результати дисертаційних досліджень: Зб. норм. док. з питань атестації наукових кадрів вищої кваліфікації. — К.: Ред. “Бюлетня ВАК”, 2000. — 64 с.
57. Дикий Н. А., Халатов А. А. Основы научных исследований. — К., 1985.
58. Доблаев Л. П. Психологические основы работы над книгой. — М.: Книга, 2001. — 72 с.
59. Добров Г. М. Наука о науке / отв. ред. Н. В. Новиков. — 3-е изд., доп. и перераб. — К.: Наук. думка, 1998. — 304 с.
60. Добросельский К. М. Вопросы организации и методики научных исследований. — М., 1968.
61. Довідник здобувача наукового ступеня: Зб. норм. док. та інформ. матеріалів з питань атестації наук. кадрів вищої кваліфікації / упоряд. Ю. І. Цеков. — К.: Ред. “Бюлетня ВАК”, 2000.
62. Дубас О. П. Інформаційний розвиток сучасної України у світовому контексті: Моногр. — К.: Генеза, 2004. — 208 с.
63. Дудченко А. А. и др. Основы научных исследований: учеб. пособие / А. А. Дудченко, Я. А. Дудченко, Т. А. Примак; под ред. А. А. Дудченко. — К.: “Знання”, КОО, 2000. — 114 с.
64. Жариков Е. С., Золотов А.Б. Как приблизить час открытий. — Кишенёв: Изд-во “Штиинца”, 1990.

65. Иванова И. И., Асеев В. Г. Методологические и теоретические проблемы психологии. – М., 1969.
66. Капица П. Л. Эксперимент, теория, практика. – 2-е изд., испр. – М.: Наука, 2007. – 351 с.
67. Киевский В. Г. Экономическая эффективность научно-исследовательских работ в строительстве. – М.: Стройиздат, 1981. – 145 с.
68. Коршунов А. М. Познание и деятельность. — М., 1994.
69. Кочергин А. Н. Научное познание: формы, методы, подходы. — М., 1991.
70. Кринецкий И. И. Основы научных исследований. — К., 2001.
71. Кузин Ф. А. Диссертация: Методика написания. Правила оформления. Порядок защиты. Практическое пособие для докторантов, аспирантов и магистрантов. – М.: “Ось-89”, 2000. – 320 с.
72. Кузин Ф. А. Магистерская диссертация: Методика написания, правила оформления и порядок защиты: практич. пособие для студентов-магистрантов. – М.: “Ось-89”, 1997. – 304 с.
73. Кукушкин В. Организация умственного труда. — М., 2006.
74. Лайон Девід. Інформаційне суспільство: проблеми та ілюзії // Сучасна зарубіжна соціальна філософія. — К., 1996. С. 362–380.
75. Лакатос И. Доказательства и опровержения. Как доказываются теоремы. – М., 2007.
76. Матвеева Е. А. Основы научных исследований. — К., 1999.
77. Матюшкин А. М. Проблемные ситуации в мышлении и обучении. – М., 2002.
78. Наукова та інноваційна діяльність в Україні: Стат. зб. / Державний комітет статистики України. – К.: Держстандарт України, 2002. – 316 с.
79. Никифоров А. Л. Научный факт и научная теория: Творческая природа научного познания. — М., 1984.
80. Основы научных исследований: Учебник для техн. вузов / под ред. В. И. Крутова, В. В. Попова. — М.: Высш. шк., 1989. — 400 с.
81. Переліки та форми документів, які використовуються при атестації наукових та науково-педагогічних працівників // Бюлетень. ВАК України. — 2000. — № 2. — 48 с.
82. Пілюшенко В. Л., Шкрабак І. В., Словенко Е. І. Наукове дослідження: організація, методологія, інформаційне забезпечення: навч. посіб. – К.: Лібра, 2004. – 344 с.
83. Положення про спеціалізовані вчені ради: Наказ ВАК України від 14 лип. 1997 р. № 448 // Бюлетень. ВАК України. – 2007. – №3. – С. 17–28.

84. Порядок присудження наукових ступенів і присвоєння вчених звань: Затв. постановою Кабінету Міністрів України від 28 черв. 1997 р. № 646 // Бюлетень. ВАК України. — 1997. — № 8. — С. 3–14.
85. Рижко В. А. Концепція як форма наукового пізнання. — К., 1995. — 211 с.
86. Рузавин Г. И. Методология научного исследования: учеб. пособие. — М.: ЮНИТИ, 1999. — 317 с.
87. Савченко В. А. Методичні матеріали щодо змісту та організації самостійної роботи студентів, поточного і підсумкового контролю їх знань з дисципліни “Основи наукових досліджень” для спеціальності 6109 «Управління персоналом і економіка праці». — К.: КНЕУ, 2006.
88. Спинін М. О. Сутність і структура наукової теорії. — К., 1992.
89. Тормоса Ю. Г. Основы научных исследований: навч.-метод. посібник для самостійного вивчення дисципліни – К.: КНЕУ, 2003. – 76 с.
90. Яковлев В. А. Диалектика творческого процесса в науке. – М., 2009.